

آمریکایی‌ها اقرار کردند، اعتراف کردند که داعش را آنها به وجود آوردند؛ با شیوه‌های معیّتی. داعش کم‌وبیش از بین رفته اما این گروه جدید، اینها هم داعشهای جدیدند؛ باید مراقب بود، باید مواظب بود! مسئولین یک جور، مردم یک جور. بخصوص جوانها حواسشان جمع باشد که چه کسی با آنها صحبت میکند، چه کسی به آنها پیشنهاد میکند.

▼ حرف روز چرا ترامپ خشمگین است؟

آمریکا در حال افول است؛ این جمله را شاید بارها شنیده ایم. البته وقتی از افول سخن گفته می‌شود بلافاصله عده‌ای آمار را در چشم مان می‌کنند که هنوز آمریکا به عنوان قدرت اول اقتصادی و نظامی دنیاست. این نکته با نکته‌ای که در اول گفتیم و نوشتیم در تناقض نیست. آمریکا مانند قله یخی است که شروع به آب شدن کرده و همین باعث شده که سهمش از GDP جهانی از ۲۵ درصد به کمتر از ۱۵ درصد در سال‌های اخیر برسد. همزمان با این فروکش کردن، قدرت رقبا مانند چین و هند در حال فزونی است. به همین دلیل بود که آمریکایی‌ها در سال‌های اخیر به دنبال در انداختن طرحی جدید در منطقه بوده‌اند.

همین موضوع باعث گردید که رییس جمهور سابق آمریکایی‌ها یعنی جو بایدن از موازنه ۵ ستونی آمریکا در منطقه رونمایی کند. در این طرح بنا بر این بود که آمریکایی‌ها به جای پلیس منطقه بودن، قدرت را به رفقایشان بسپارند و خودشان به عنوان تسهیل‌گر (شما بخوانید ارباب) کناری بایستند و نظارت کنند. کاری که آمریکایی‌ها در این چند سال کردند این بود که کوچکترین ابزارهاشان در کشورهای عربی حوزه خلیج فارس از پهپاد، شهپاد، زهپاد و ... را بواسطه هوش مصنوعی با هم لینک کردند و مدیریتش را به رژیم صهیونی سپردند.

برخی نظریه پردازان روابط بین الملل اسم چنین پروژه‌ای را موازنه از راه دور نام‌گذاری کردند. در سال‌های اخیر بنا بر این شد که آمریکا، پیمانکار امنیتی در غرب آسیا باشد. در این مدل، آمریکا به متحدان منطقه‌ای (مثل عربستان، امارات، بحرین، قطر و کویت) می‌گوید «ما به شما سلاح و چتر حمایتی می‌دهیم، اما شما باید هزینه‌ها را بپردازید.» آنچه ترامپ امروز عیان می‌گوید، همان استراتژی‌ای است که آمریکایی‌ها سال‌هاست طراحی کرده و دارند اجرا می‌کنند. فقط آنچه عیان تر شده این است که رییس جمهور فعلی کمی لخت تر و عیان تر سخن می‌گوید.

جنگ ۴۰ روزه خسارت محض برای آن استراتژی ۵ ستونی است که بایدن طراحی کرد و بدترین چالش برای پیمانکاری امنیتی (شما بخوانید کلاهبرداری) است که ترامپ بنا نهاده بود. حالا کشورهای منطقه با یک شاه‌لخت مواجه شده‌اند که حتی خودش نمی‌تواند از خودش حمایت کند چه رسد به رفقا و متحدانش. آنچه در این ۴۰ روز اتفاق افتاد فروپاشی و پودر شدن استراتژی‌ای بود که در چندین سال تدارک دیده شده بود، استراتژی‌ای که هر روز ترامپ یک دوره گردی راه می‌انداخت و با آن مرتجعین عرب را تلکه می‌کرد، حالا این مسیر کلاهبرداری دود شد و به هوا رفت.

[یعقوب ربیعی]

▼ گزارش روز

پویشی به وسعت ایران

پویش «جان‌فدا»، که با هدف ثبت‌نام داوطلبان برای اعلام آمادگی در دفاع از کشور در برابر تهدیدات دشمن آمریکایی-صهیونی راه‌اندازی شده، از مرز ۲۰ میلیون نام‌نویسی عبور کرده و شمار مشارکت‌کنندگان در آن همچنان در حال افزایش است. یکی از نکات قابل توجه درباره این پویش، سرعت بالای رشد تعداد ثبت‌نام‌کنندگان است. طبق آمار سایت جان‌فدا، عدد ثبت‌نام‌کنندگان به‌صورت لحظه‌ای در حال افزایش است و کاربران جدیدی همچنان به آن می‌پیوندند. همین موضوع باعث شده است که این پویش به یکی از بزرگ‌ترین کمپین‌های اینترنتی مرتبط با موضوع مشارکت ملی در ایران تبدیل شود. گسترش سریع چنین پویش‌هایی تا حد زیادی به دلیل فراگیری خبرگزاری‌ها و شبکه‌های اجتماعی داخلی و دسترسی مردم به اینترنت ملی است. در سال‌های اخیر، بسیاری از کمپین‌های اجتماعی، فرهنگی و حتی خیریه توانسته‌اند از طریق همین بسترها مخاطبان گسترده‌ای جذب کنند. رسانه‌های سراسری و شبکه‌های اجتماعی داخلی سهم قابل توجهی در شناخته شدن این کارزار داشته‌اند. کاربران با بازنشر لینک ثبت‌نام و توضیح درباره هدف پویش، دیگران را به مشارکت در آن دعوت کرده‌اند. همین انتشار گسترده باعث شده است که طی مدت کوتاهی افراد زیادی از وجود چنین پویشی مطلع شوند.

با اینحال، آنچه مشارکت را در این پویش، بسیار چشمگیر کرده و آن را به بزرگترین و وسیع‌ترین پویش ملی ایرانیان تبدیل کرده، حس میهن‌دوستی و دفاع از خاک پاک وطن است. در بسیاری از موارد، کاربران در کنار معرفی این پویش، درباره اهمیت همبستگی ملی در شرایط حساس منطقه‌ای نیز اظهار نظر کرده‌اند. برخی نیز این حرکت را فرصتی برای بیان حمایت نمادین از کشور و تأکید بر نقش مردم در حفظ امنیت ملی دانسته‌اند.

طیف متنوعی از مردم در این پویش ملی شرکت کرده‌اند. کاربران از شهرهای مختلف و گروه‌های سنی متفاوت در آن ثبت‌نام کرده‌اند که این موضوع نشان‌دهنده گستردگی مخاطبان آن است. در میان ثبت‌نام‌کنندگان، دانشجویان، کارمندان، کارگران، معلمان، فعالان فرهنگی و بسیاری از شهروندان عادی حضور دارند. برخی از آن‌ها در شبکه‌های اجتماعی نیز درباره دلیل مشارکت خود توضیح داده‌اند و گفته‌اند که هدفشان از ثبت‌نام، اعلام همبستگی با دیگر هموطنان و حمایت از امنیت کشور است.

چنین حرکت‌هایی می‌تواند نشان‌دهنده نوعی واکنش جمعی نسبت به موضوعات مرتبط با امنیت و هویت ملی باشد. در بسیاری از کشورها نیز در شرایط خاص، حرکت‌های مشابهی در قالب کمپین‌های اجتماعی یا ثبت‌نام‌های داوطلبانه شکل می‌گیرد.

[بهرام بختیاری]

▼ خبر ویژه

زمان به نفع ایران است

خبرگزاری اسپوتنیک روسیه با اشاره به آتش بس میان آمریکا و ایران در گزارشی به نقل از کارشناسان بین‌المللی نوشت: «ایران می‌داند که زمان به نفع اوست. آتش‌بس دو هفته‌ای، حتی اگر مذاکرات به بن‌بست برسد، به معنای ۱۴ روز دیگر تا «روز تصمیم‌گیری» است، زمانی که ترامپ مجبور به خروج نیروهایش از منطقه خواهد شد.» این گفته‌ی کارشناس ویتنامی، هوانگ جیانگ، است. در این راستا، به گفته‌ی جیانگ، ایران «به ترامپ فرصت عقب‌نشینی داد و در عین حال پتانسیل اقتصادی ایران را حفظ کرد.» این کارشناس روابط بین‌الملل افزود: «ایالات متحده می‌خواهد از این درگیری خارج شود. اقدامات آن کاملاً نمایشی و نه چندان ظریف به نظر می‌رسد، که نشان می‌دهد دیپلماسی آمریکا تحت فشار شدید است و ممکن است به محدودیت‌های خود رسیده باشد.» هوانگ هشدار داد که تلاش‌های احتمالی ایالات متحده برای پایان دادن به جنگ می‌تواند توسط رژیم صهیونی مختل شود، زیرا این رژیم نمی‌تواند به ایالات متحده اجازه دهد «به راحتی از این دام فرار کند.»

جزئیات اقتصادی طرح عوارض ایران

گزارش جدید مؤسسه معتبر بروگل (Bruegel) (اندیشکده مستقل اقتصادی مستقر در بروکسل) نشان می‌دهد که در صورت اجرای طرح ایران برای دریافت عوارض از کشتی‌های عبوری از تنگه هرمز، کشورهای حوزه خلیج فارس تا ۸۵ درصد این هزینه را متقبل خواهند شد. در مقابل، اقتصاد جهانی و مصرف‌کنندگان نفت تنها سهم ناچیزی از این بار مالی را تحمل می‌کنند و قیمت نفت تنها ۵ تا ۴۰ سنت در هر بشکه افزایش خواهد یافت. بر اساس این گزارش، ایران در حال مذاکره برای دریافت عوارضی در حدود ۱ تا ۲ دلار به ازای هر بشکه نفت عبوری (معادل حدود ۲ میلیون دلار برای هر ابرنفت‌کش) از کشتی‌هایی است که از تنگه هرمز عبور می‌کنند. با این حال، نکته کلیدی و تا حدودی خلاف انتظار این است که هزینه این عوارض عمدتاً بر دوش کشورهای صادرکننده نفت خلیج فارس (عربستان، امارات، کویت، قطر و عراق) خواهد افتاد، نه بر دوش مصرف‌کنندگان جهانی. مدل اقتصادی تحلیل شده در گزارش نشان می‌دهد: کشورهای حاشیه خلیج فارس حدود ۸۰ تا ۹۵ درصد از کل هزینه عوارض را متحمل می‌شوند (در سناریوی پایه: ۹۰ درصد). سهم مصرف‌کنندگان جهانی (شامل اروپا، آسیا و آمریکا) از این افزایش قیمت تنها ۱۰ تا ۱۷ درصد خواهد بود. قیمت نفت در بازارهای جهانی در مقایسه با سطح قبل از جنگ، تنها ۰.۰۵ تا ۰.۴۰ دلار در هر بشکه افزایش خواهد یافت. درآمد سالانه ایران از این محل بسته به نرخ عوارض، بین ۶ تا ۱۴ میلیارد دلار برآورد می‌شود. گزارش بروگل توضیح می‌دهد که عوارض تنگه هرمز در واقع یک مالیات بر صادرات نفت خلیج فارس است. از آنجایی که کشورهای حاشیه خلیج فارس حدود ۲۰ درصد از نفت جهان را تأمین می‌کنند، قدرت افزایش قیمت جهانی نفت را ندارند و در نتیجه مجبورند بیشتر هزینه عوارض را از محل سود خود بردارند.

ثابت کردید گاو شیردهی بیش نیستید!

دکتر حمزه حسن، چهره برجسته مخالف حکومت سعودی با اشاره به دیدار اخیر وزیر دارایی عربستان با شهپاز شریف نخست وزیر پاکستان در حساب خود در ایکس نوشت: «لغت بر شما! واقعاً عربستان از شهپاز شریف می‌خواهد چه کار کند؟ اینکه از موقعیت خود به عنوان میانجی برای فشار بر مذاکره‌کننده ایرانی استفاده کند و پیام‌هایی را که در خدمت اهداف سعودی است، منتقل کند؟» وی افزود: «آیا این همان «حضور سعودی-خلیجی» در مذاکرات (ایران-آمریکا) است؟! حمزه حسن با انتقاد تند از رویکرد ریاض در برابر واشنگتن افزود: «مگر ترامپ (همان‌طور که خودش به صراحت می‌گوید) نماینده شما نیست؟! آیا از او می‌خواهید که سخت‌گیری بیشتری نشان دهد؟ و به منافع شما هم توجه کند، نه فقط منافع اسرائیل؟!» وی در ادامه تأکید کرد: «پول‌های شما در جنگ پیروزی نمی‌آفریند. و پول‌هایتان بر سر میز مذاکره هم پیروزی به ارمغان نمی‌آورد؛ چرا که آنچه روی میز مذاکره می‌گذرد، تنها بازتابی از قدرت واقعی در میدان [نبرد] است!» حسن در پایان تأکید کرد: «خدا را شکر که ثابت کردید چیزی جز یک «گاو شیرده» نیستید که به دنبال یک «کفیل» [حامی] جدید می‌گردد...»

حمله به ایران، آمریکا را بی اعتبار کرد

کامالا هریس، معاون رئیس‌جمهور سابق آمریکا، در مصاحبه درباره جنگ آمریکا علیه ایران گفت، از همان ابتدا به‌طور قاطع با «جنگ انتخابی» علیه ایران مخالف بودم. این جنگ خطرات جهانی دارد. وی افزود، دولت فعلی به ائتلاف‌ها و روابط بین‌المللی باور ندارد و همین باعث تضعیف جایگاه آمریکا شده است. هریس در ادامه گفت، قدرت آمریکا فقط نظامی نیست، بلکه به قدرت نرم و اعتماد متحدان هم وابسته است، چیزی که اکنون از بین رفته است. وی تأکید کرد که در پی این جنگ، آمریکا غیرقابل اعتماد شده و نفوذش را از دست داده و بازسازی این اعتبار سال‌ها زمان می‌برد. معاون رئیس‌جمهور آمریکا در دولت بایدن همچنین گفت، ترامپ گفت توان هسته‌ای ایران را نابود کرده است. او دوست دارد از این کلمات استفاده کند که واژه‌ای مهم نیست؛ یعنی کاملاً از بین برده اما ظاهراً این کار را نکرده است. وی با اشاره به اینکه، در حالی که وعده کاهش هزینه‌ها داده شده بود، قیمت‌ها، تورم و فشار اقتصادی افزایش یافته و منابع مالی به‌جای مردم صرف جنگ و ثروتمندان شده است.

◀ وال استریت ژورنال گزارش داد که وزارت دفاع آمریکا قراردادی جدید به ارزش ۴.۷ میلیارد دلار برای جبران کمبودها با لاکهید مارتین امضا کرده است. این قرارداد برای تولید انبوه موشک‌های رهگیر «پاتریوت MSE-۳ PAC» منعقد شده است. این موشک‌ها از اجزای اصلی سامانه پدافندی پاتریوت هستند که برای رهگیری موشک‌های بالستیک و پهپادها به کار می‌روند. بر اساس تحلیل مؤسسه پین در ۱۶ روز اول جنگ، نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا ۳۲ درصد از ذخایر پاتریوت MSE-۳ PAC خود را مصرف کرده‌اند. ۴۵.۷ درصد از ذخایر موشک‌های تهاجمی ATACMS و PrSM نیز در همین مدت به کار گرفته شده‌اند.

◀ یولاندا دیاس، وزیر کار و اقتصاد اجتماعی اسپانیا، در واکنش به انتقادات تند بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونی، بار دیگر او را «نسل‌کش» خواند و تأکید کرد که «تمام دشمنی‌ها» باید متوجه جنایتکاران جنگی باشد. دیاس در پیامی که در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی «بلواسکای» منتشر کرد، با بازنشر ویدئویی از اظهارات نتانیاهو درباره وتوی حضور اسپانیا در نهاد ناظر بر آتش‌بس غزه، نوشت: «بله، تمام کینه و خشم، سزاوار جنایتکاران جنگی است.»

◀ شبکه سی‌بی‌اس نیوز به نقل از منابع آمریکایی گزارش داد که نیروی هوایی ایالات متحده آمریکا دست کم ۲۴ پهپاد MQ-۹ Reaper را در جریان درگیری با نیروهای پدافند ایران از دست داده است. طبق این گزارش، گزارش‌ها نشان می‌دهد که تلفات پهپادهای آمریکا در ماه آوریل به ویژه در اطراف شیراز و جزیره کیش متمرکز بوده است. سی بی اس اضافه کرد، علاوه بر اینها، یک پهپاد شناسایی MQ-۴C Triton، به ارزش تقریبی ۲۵۰ میلیون دلار، نیز مفقود شده است که احتمالاً توسط ایران منهدم شده است.

◀ جان بولتون، مشاور امنیت ملی کاخ سفید در دولت اول دونالد ترامپ، با انتقاد از اعزام جی دی ونس به مذاکرات با ایران در پاکستان تأکید کرد که این موضوع تحت فشار ایران صورت گرفته و آن را تعیین تکلیف ایران برای آمریکا خواند. بولتون گفت در اصل مارکو روبیو باید ریاست هیئت آمریکایی را بر عهده می‌گرفت.

◀ رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، در اظهاراتی با انتقاد از جنایات صهیونیست‌ها اعلام کرد: «ارتش اسرائیل درست در روز اعلام آتش‌بس، ۲۵۴ لبنانی را وحشیانه قتل‌عام کرد. این شبکه نسل‌کشی که چشمش از خون و کینه پر شده، تمامی ارزش‌های انسانی را زیر پا گذاشته و بدون هیچ قاعده و اصلی، همچنان به کشتن کودکان معصوم، زنان و غیرنظامیان ادامه می‌دهد.»